

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (fjärde avdelningen)

den 31 januari 2006^{*}

I mål T-48/03,

Schneider Electric SA, med säte i Rueil-Malmaison (Frankrike), inledningsvis företrädd av advokaterna A. Winckler, M. Pittie och É. de La Serre, därefter av Pittie och Winckler,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av P. Oliver och F. Lelièvre, därefter av M. Oliver och O. Beynet, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

om en talan om ogiltigförklaring av dels kommissionens beslut av den 4 december 2002 att inleda förfarandet för att undersöka koncentrationen mellan Schneider

^{*} Rättegångsspråk: franska.

och Legrand (ärende COMP/M.2283 — Schneider/Legrand II), dels kommissionens beslut av den 13 december 2002 att avsluta ärendet avseende ovannämnda koncentration,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av domarna H. Legal, P. Mengozzi och I. Wiszniewska-Białicka,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Beslut

Bakgrund till tvisten

- ¹ Med tillämpning av rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer (EGT L 395, s. 1, svensk specialutgåva, s. 16; rättelse i EGT L 257, 1990, s. 13, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 1310/97 av den 30 juni 1997 (EGT L 180, s. 1) (nedan kallad förordning nr 4064/89), meddelade Schneider Electric SA (nedan kallat Schneider eller sökanden) och Legrand SA, som är två företag som är etablerade i Frankrike och vars verksamhet omfattar produkter för eldistribution, den 16 februari 2001 kommissionen Schneiders avsikt att genomföra ett offentligt bud om övertagande av samtliga aktier i Legrand (nedan kallat koncentrationen).

- 2 I punkt 1.7 i den skrivelse av den 12 januari 2001 som utväxlades mellan ordförandena för de bägge företagen anges följande:

”...

[Schneider] och Legrand skall göra sitt yttersta för att tillstånd från Europeiska kommissionen skall erhållas så snabbt som möjligt och skall dessutom, inom ramen för den granskning av tillnärmningen mellan [Schneider] och Legrand [som görs] av Europeiska kommissionen, följa nedanstående principer:

...

- iv) styrelseordföranden i Legrand skall personligen delta i utarbetandet av alla lösningar som föreslås Europeiska kommissionen, i synnerhet om denna villkorar godkännandet av koncentrationen med den gemensamma marknaden med att delar av affären hävs,
- v) varje åtagande avseende Legrand och i synnerhet varje åtagande att häva affären avseende en eller flera tillgångar (vilket omfattar andelar) som innehas av Legrand eller ett av dettas dotterbolag kan inte föreslås eller medges av något av bolagen utan föregående överenskommelse mellan styrelseordförandena för Schneider och Legrand i syfte att uppnå en hävning av avtalet som är balanserad mellan de två företagsgrupperna.

...”

- 3 Den 30 mars 2001 inledde kommissionen den andra fasen i undersökningen av företagskoncentrationen med tillämpning av artikel 6.1 c i förordning nr 4064/89.
- 4 Eftersom det enligt artikel 7.3 i förordning nr 4064/89 är tillåtet att genomföra ett offentligt bud om övertagande som har anmälts till kommissionen, förutsatt att förvärvaren inte utövar de rösträttigheter som följer med värdepapperen, inledde Schneider sitt offentliga bud om övertagande av aktier den 21 juni 2001 och avslutade det den 25 juli samma år.
- 5 Commission des opérations de bourse yttrade sig den 6 augusti 2001 avseende det slutliga resultatet av Schneiders offentliga bud om övertagande av aktierna i Legrand. Schneider hade därvid förvärvat 98,7 procent av aktierna i detta bolag, dock utan att kunna utöva de motsvarande rösträttigheterna.
- 6 Efter att vid två tillfällen ha avvisat Schneiders förslag till korrigerande åtgärder för att göra företagskoncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden förklarade kommissionen, genom beslut av den 10 oktober 2001 grundat på artikel 8.3 i förordning nr 4064/89, att företagskoncentrationen inte var förenlig med den gemensamma marknaden (nedan kallat beslutet om oförenlighet).
- 7 På Schneiders begäran av den 22 november 2001 antog kommissionen den 4 december 2001 ett beslut, varigenom Schneider med stöd av artikel 7.4 i förordning nr 4064/89 tilläts utöva den rösträtt som följde av aktieinnehavet i Legrand. Rösträtten skulle utövas genom fullmaktshavare som utsetts av Schneider och på de villkor som föreskrevs i ett avtal om fullmakt som godkännts av kommissionen.
- 8 Schneider och fullmaktshavaren, Salustro Reydel Management, undertecknade avtalet om fullmakt den 10 december 2001.

- 9 Schneider väckte en talan om ogiltigförklaring av beslutet om oförenlighet vid förstainstansrätten den 13 december 2001 (mål T-310/01).
- 10 Eftersom beslutet om oförenlighet hade fattats efter det att de två företagen hade sammanförts antog kommissionen ett beslut den 30 januari 2002 med stöd av artikel 8.4 i förordning nr 4064/89, i vilket Schneider anmodades att skilja sin verksamhet från Legrands inom en tidsfrist på nio månader, som löpte ut den 5 november 2002, utan någon möjlighet för Schneider att skilja ut vissa avgränsade verksamheter från Legrands (nedan kallat uppdelningsbeslutet).
- 11 Schneider väckte en talan om ogiltigförklaring av uppdelningsbeslutet den 18 mars 2002 (mål T-77/02) och inkom med en begäran om uppskov med verkställigheten av samma rättsakt (mål T-77/02 R).
- 12 Efter förhandlingen i det interimistiska förfarandet den 23 april 2002, gick kommissionen, på Schneiders begäran, med på att förlänga den frist som hade fastställts för genomförande av uppdelningen av de två företagen till den 5 februari 2003.
- 13 Till följd av detta återkallade Schneider sin begäran om uppskov med verkställigheten av uppdelningsbeslutet.
- 14 Schneider förberedde det förfarande för överlåtelse av andelar som skulle inledas för den händelse att dess talan skulle ogillas, eftersom företaget ansåg det omöjligt att förlänga perioden av osäkerhet avseende Legrand längre än till den 10 december 2002.

- 15 Den 26 juli 2002 ingick Schneider ett avtal om överlåtelse av Legrand (nedan kallat avtalet om överlåtelse) med ett konsortium bestående av företagen Wendel Investissements och Kohlberg Kravis Roberts & Co. (nedan kallat konsortiet Wendel/KKR). Detta avtal, som skulle träda i kraft senast den 10 december 2002, innehöll en klausul som gjorde det möjligt för Schneider att fram till den 5 december 2002 säga upp överlåtelsen, mot betalning av ett skadestånd på upp till 180 miljoner euro, för den händelse förstainstansrätten skulle ogiltigförklara beslutet om oförenlighet.
- 16 Den 12 september 2002 anmälde Schneider sitt förslag om överlåtelse till kommissionen.
- 17 Den 14 oktober 2002 förklarade kommissionen att den föreslagna överlåtelsen var förenlig med den gemensamma marknaden.
- 18 Genom dom av den 22 oktober 2002 i mål T-310/01, Schneider Electric mot kommissionen (REG 2002, s. II-4071) (nedan kallad domen Schneider I), ogiltigförklarade förstainstansrätten beslutet om oförenlighet.
- 19 I punkterna 464 och 465 i domen Schneider I angav förstainstansrätten följande:

”464 Det ankommer ... på kommissionen att i enlighet med artikel 233 EG vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa denna dom om ogiltigförklaring.

465 När kommissionen vidtar dessa åtgärder skall den iaktta de skäl som utgör det nödvändiga stödet för domslutet (se domstolens dom av den 26 april 1988 i de

förenade målen 97/86, 99/86, 193/86 och 215/86, Asteris m.fl. mot kommissionen, REG 1988, s. 2181, punkt 27). De relevanta skälen i förevarande dom medför särskilt att, om [företagskoncentrationens] förenlighet med den gemensamma marknaden skulle prövas på nytt, Schneider skall ges möjlighet att utöva sin rätt till försvar vad beträffar de relevanta nationella sektoriella marknader avseende vilka den ekonomiska analysen i [beslutet om oförenlighet] inte underkänts genom denna dom, det vill säga de franska sektoriella marknaderna, och att vid behov föreslå korrigerande åtgärder som svarar mot av kommissionen anförda och i förväg preciserade anmärkningar.”

- 20 Genom dom av den 22 oktober 2002 i mål T-77/02, Schneider Electric mot kommissionen (REG 2002, s. II-4201) (nedan kallad domen Schneider II), ogiltigförklarade förstainstansrätten som en följd av den tidigare domen beslutet om uppdelning, eftersom det utgjorde en tillämpningsåtgärd för det ogillade beslutet om oförenlighet.
- 21 Kommissionen publicerade ett meddelande om återstart av förfarandet för kontroll av företagskoncentrationen i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (EGT C 279, 2002, s. 22). I detta meddelande angavs att i enlighet med artikel 10.5 i förordning nr 4064/89 började tidsfristen för undersökning av transaktionen att löpa den 23 oktober 2002, dagen efter det att dom i mål T-310/01 hade avkunnats, en dom som innebar att beslutet om oförenlighet ogiltigförklarades. Kommissionen angav även att den vid en preliminär granskning hade kommit fram till att den anmälda koncentrationen kunde omfattas av förordning nr 4064/89, med förbehåll för att det slutliga beslutet på denna punkt skulle fattas senare, och uppmanade intresserade tredje parter att lämna eventuella synpunkter på koncentrationen.
- 22 Genom skrivelse av den 13 november 2002 meddelade kommissionen Schneider att koncentrationen kunde snedvrída konkurrensen på de franska sektoriella marknaderna på grund av att de betydande marknadsandelar som innehades av Schneider och Legrand överlappade varandra, att deras rivalitet försvann, vikten av de varumärken som innehades av de berörda företagen, det inflytande som den enhet som bildades av Schneider och Legrand hade över grossisterna samt omöjligheten för någon konkurrent att överta det konkurrenstryck som Legrand utövade före koncentrationen.

- 23 Den 14 november 2002 inkom Schneider med ett förslag till korrigerande åtgärder till kommissionen, som var avsedda att avlägsna överlappningarna mellan Schneiders och Legrands verksamheter på de relevanta franska sektoriella marknaderna.
- 24 Kommissionen genomförde en marknadsundersökning som omfattade Schneiders konkurrenter och kunder och som var avsedd som ett test av omfattningen av de föreslagna korrigerande åtgärderna. Sista dag för att svara på de frågeformulär som skickades ut inom ramen för denna undersökning hade fastställts till den 22 november 2002.
- 25 Genom en skrivelse av den 25 november 2002 påpekade Schneider för kommissionen att det i avsaknad av undersökningar för varje enskild marknad av effekterna av koncentrationen var karaktären och omfattningen av de invändningar som kommissionen hade angivit i sin skrivelse av den 13 november 2002 ottydligt angivna och visade inte på något sätt att den skulle få en konkurrenshämmande effekt på de relevanta marknaderna. Dessutom motsades kommissionens allmänna påståenden av den faktiska situationen. Schneider hävdade således att kommissionens invändningar inte skulle godtas.
- 26 Schneider kompletterade sina korrigerande åtgärder med nya förslag den 27 och därefter den 29 november 2002.
- 27 Genom dom av den 29 november 2002, i ett interimistiskt förfarande avseende ett överklagande av ett beslut av domaren i det interimistiska förfarandet vid Tribunal de commerce de Nanterre, fastställde Cour d'appel de Versailles att de förslag till överlåtelse som framförts av Schneider inte hade underställts Legrands styrelseordförande för godkännande, vilket stred mot bestämmelserna i punkt 1.7 i den ovan i punkt 2 nämnda skrivelsen av den 12 januari 2001. Cour d'appel ålade därför Schneider att dra tillbaka de förslag om överlåtelse som inte hade godkänts av Legrands styrelseordförande.

- 28 Genom en skrivelse av den 29 november 2002 meddelade kommissionen Schneider att de föreslagna korrigerande åtgärderna inte var tillräckliga för att undanröja alla de problem med konkurrenshinder som följde av koncentrationen, på grund av fortsatta tvivel avseende den överlåtna verksamhetens varaktighet och oberoende samt på grund av att de korrigerande åtgärderna inte var tillräckliga för att inrätta en konkurrerande kraft som skulle kunna stå emot den enhet som hade bildats av Schneider och Legrand.
- 29 I en skrivelse av den 2 december 2002 förebrådde Schneider kommissionen för att denna hade ifrågasatt de föreslagna korrigerande åtgärdernas varaktighet och huruvida de var tillräckliga för att garantera att konkurrenssituationen på de påverkade franska marknaderna bibehölls. Enligt Schneider gjorde kommissionens ställningstagande att en fortsättning av diskussionerna inte längre var realistisk, på det långt gångna stadium som förfarandet befann sig. Följaktligen meddelade Schneider kommissionen sitt beslut att genomföra försäljningen av Legrand till konsortiet Wendel/KKR, detta för att få slut på den osäkerhet som Schneider och Legrand ansåg sig ha försatts i för över ett år sedan.
- 30 Genom telefax av den 3 december 2002 bekräftade Schneider för kommissionen sitt beslut att genomföra försäljningen av Legrand till konsortiet Wendel/KKR. Schneider angav vid detta tillfälle att genomförandet av denna försäljning inte medförde något ytterligare initiativ för detta företags del, i enlighet med bestämmelserna i överlåtelseavtalet av den 26 juli 2002, samt att försäljningen skulle äga rum den 10 december 2002.
- 31 I en skrivelse av den 4 december 2002 bekräftade kommissionen för Schneider att detta företags förslag till korrigerande åtgärder, på det stadium som förfarandet för närvarande befann sig, inte avlägsnade de allvarliga tvivel som avsåg koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden, på grund av koncentrationens effekter på flera franska sektoriella marknader. Kommissionen angav således att den skulle inleda ett förfarande för undersökning av koncentrationen enligt artikel 6.1 c i förordning nr 4064/89.

- 32 Den 10 december 2002 överlät Schneider sina andelar i Legrand till konsortiet Wendel/KKR.
- 33 Eftersom kommissionen ansåg att Schneider inte längre kontrollerade Legrand och kontrollförfarandet avseende koncentrationen således inte längre hade något föremål, meddelade den Schneider i en skrivelse av den 13 december 2002 att förfarandet hade avslutats.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 34 Schneider har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 februari 2003.
- 35 Den 16 april 2003 gjorde kommissionen en invändning om rättegångshinder avseende talan, grundad på artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler
- 36 Schneider yttrade sig över denna invändning den 18 juni 2003.
- 37 Genom ansökan som inkom den 10 oktober 2003 och som registrerades under målnummer T-351/03 väckte Schneider dessutom en talan med yrkande om ersättning för den skada som denne påstod sig ha åsamkats som en följd av de formfel som förstainstansrätten hade konstaterat i domen Schneider I vars effekter hade förstärkts av de felaktigheter som förekommit i det av kommissionen återupptagna förfarandet efter domarna Schneider I och Schneider II.

38 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- fastställa att talan kan upptas till sakprövning,
- ogiltigförklara beslutet i kommissionens skrivelse av den 4 december 2002 om att inleda det förfarande som avses i artikel 6.1 c i förordning nr 4064/89, samt beslutet i kommissionens skrivelse av den 13 december 2002 i vilket Schneider och Legrand meddelades att ärendet avseende undersökningen av koncentrationen hade avslutats,
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

39 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- avvisa talan,
- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

40 Om en part, som i det förevarande målet, begär det får förstainstansrätten enligt artikel 114 i rättegångsreglerna meddela beslut i fråga om rättegångshinder utan att pröva själva sakfrågan. Enligt punkt 3 i samma artikel skall återstoden av förfarandet vara muntligt, om inte förstainstansrätten bestämmer annat. I förevarande mål anser sig förstainstansrätten ha erhållit tillräckliga upplysningar genom handlingarna i målet och parternas förklaringar under det skriftliga förfarandet. Eftersom

förstainstansrätten förfogade över alla uppgifter som var nödvändiga för ett avgörande, beslutade den att det inte fanns anledning att höra parternas muntliga anföranden.

Frågan huruvida talan kan upptas till sakprövning till den del den avser en samtidig ogiltigförklaring av de båda ifrågasatta rättsakterna

- 41 Förstainstansrätten påpekar inledningsvis att sökanden i princip, som i detta fall, kan ifrågasätta två rättsakter inom ramen för en talan (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 20 mars 1959 i mål 18/57, Nold mot Höga myndigheten, REG 1959, s. 89).
- 42 Av vad som anförts ovan följer att förevarande talan kan upptas till sakprövning till den del den avser ogiltigförklaring av de två ifrågasatta rättsakterna samtidigt.

Frågan om invändningen om rättegångshinder är välgrundad

- 43 Till stöd för sin invändning om rättegångshinder har kommissionen dels gjort gällande att de två ifrågasatta rättsakterna inte kan utgöra föremål för en talan om ogiltigförklaring, dels att sökanden inte har något berättigat intresse av att få saken prövad.
- 44 I detta avseende skall det inledningsvis erinras om att det framgår av fast rättspraxis att fysiska och juridiska personer med stöd av artikel 230 fjärde stycket EG endast kan väcka talan avseende rättsakter som medför bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att på ett tydligt sätt förändra dennes rättsliga

ställning (se förstainstansrättens beslut av den 30 april 2003 i mål T-167/01, Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke mot kommissionen, REG 2003, s. II-1873, punkt 46 och där angiven rättspraxis).

- 45 När det rör sig om rättsakter och beslut som utarbetas i flera skeden efter ett internt förfarande, är det i princip endast de åtgärder som efter detta förfarande slutgiltigt slår fast institutionens ställningstagande som utgör en rättsakt mot vilken talan kan väckas, med undantag för mellankommande åtgärder som syftar till att förbereda det slutgiltiga beslutet, vars rättsstridighet kan åberopas inom ramen för en talan avseende detta (domstolens dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, punkterna 10–12, svensk specialutgåva, volym 6, s. 225, och förstainstansrättens dom av den 27 juni 1995 i mål T-186/94, Guérin automobiles mot kommissionen, REG 1995, s. II-1753, punkt 39).
- 46 Dessutom har en fysisk eller juridisk person ett berättigat intresse av att väcka talan avseende en rättsakt endast om ogiltigförklaringen av denna rättsakt i sig kan få rättsverkningar (se domstolens dom av den 24 juni 1986 i mål 53/85, AKZO Chemie mot kommissionen, REG 1986, s. 1965, punkt 21; svensk specialutgåva, volym 8, s. 649).
- 47 Det skall således prövas om de två ifrågasatta rättsakterna påverkar sökandens intressen genom att de väsentligt förändrar dennes rättsställning och därmed utgör beslut som går honom emot.

Frågan om upptagande till sakprövning av talan till den del den avser beslutet av den 4 december 2002 om inledande av undersökningsfasen avseende huruvida den anmälda koncentrationen är förenlig med den gemensamma marknaden

— Parternas argument

- 48 Kommissionen har påstått att på samma sätt som en preliminär ståndpunkt antagen av kommissionen på grundval av rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962,

Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar [81] och [82] (EGT 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8) (förstainstansrättens dom av den 7 mars 2002 i mål T-95/99, Satellimages TV5 mot kommissionen, REG 2002, s. II-1425), är den ifrågasatta rättsakten endast av tillfällig karaktär, då den bekräftar tveksamheten över huruvida koncentrationen är förenlig med den gemensamma marknaden och därmed innebär att undersökningsfasen inleds i enlighet med artikel 6.1 c i förordning nr 4064/89.

49 Den ifrågasatta rättsakten kan således inte jämföras med vissa slutliga och bindande rättsakter genom vilka kommissionen beslutar om tillämpningen av förordning nr 4064/89 (förstainstansrättens dom av den 24 mars 1994 i mål T-3/93, Air France mot kommissionen, REG 1994, s. II-121; svensk specialutgåva, volym 15, s. 1), gemenskapens konkurrensregler (domstolens dom av den 29 juni 1978 i mål 77/77, BP mot kommissionen, REG 1978, s. 1513, och förstainstansrättens dom av den 22 mars 2000 i målen T-125/97 och T-127/97, Coca-Cola mot kommissionen, REG 2000, s. II-1733), eller gemenskapsreglerna om statligt stöd (domstolens dom av den 30 juni 1992 i mål C-312/90, Spanien mot kommissionen, REG 1992, s. I-4117, och av den 9 oktober 2001 i mål C-400/99, Italien mot kommissionen, REG 2001, s. I-7303).

50 Förlängningen av uppskjutandet av koncentrationen och företagens skyldighet att samarbeta med kommissionen, som med nödvändighet följer av att undersökningen inleds, utgör endast normala verkningar av en rättsakt som antas under ett förfarande och påverkar inte sökandens rättsliga ställning, bortsett från dess processuella läge (se den ovan nämnda domen IBM mot kommissionen, punkt 17).

51 Schneiders påstående att de villkor som gäller enligt avtalet avseende överlåtelse av Legrand av den 26 juli 2002 medför att den ifrågasatta rättsakten blir ett beslut om att koncentrationen är oförenlig med den gemensamma marknaden är enligt kommissionen felaktigt. Dels följer en rättsakts natur av dess rättsliga grund och inte av de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall. Dels hade Schneider ingått avtalet i fråga helt frivilligt, eftersom den tidsfrist som Schneider förfogade över för att följa uppdelningsbeslutet löpte ut den 5 februari 2003.

- 52 Även om kommissionen hade meddelat Schneider att detta inte kunde underlåta att förbereda överlåtelsen av Legrand trots att talan om ogiltigförklaring av beslutet om oförenlighet (mål T-310/01) och uppdelningsbeslutet (mål T-77/02) hade väckts, var Schneider inte tvingat att ingå ett avtal om överlåtelse innan domarna i de ovan nämnda målen hade avkunnats, vilket förväntades ske i september eller oktober 2002. Dessutom hade Schneider mycket väl kunnat villkora försäljningen av Legrand med att kommissionen skulle fatta ett slutligt beslut i vilket koncentrationen förklaras förenlig med den gemensamma marknaden.
- 53 Slutligen har kommissionen ställt frågan hur sökanden skall kunna behålla ett berättigat intresse av att få saken prövad avseende rättsakten då denne redan innan denna rättsakt hade antagits på eget initiativ oåterkalleligen hade avstått från koncentrationen genom att slutligt överlåta Legrand utan att behålla kontrollen över detta företag.
- 54 Schneider har invänt att oberoende av om den ifrågasatta rättsakten anses utgöra en inläga eller ett beslut blev resultatet av den inte bara att inleda förfarandet för undersökning av koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden, utan även att slutgiltigt förklara att förordning nr 4064/89 var tillämplig på koncentrationen, att skjuta upp genomförandet av koncentrationen med minst ytterligare fyra månader, att ålägga de parter som meddelat koncentrationen en skyldighet att samarbeta med kommissionen med avseende på undersökningen och slutligen att medföra tvingande och felaktiga åtgärder för att följa domarna i målen Schneider I och Schneider II.
- 55 I synnerhet hade den ifrågasatta rättsakten, efter mer än ett och ett halvt års osäkerhet och omfattande förslag till korrigerande åtgärder, frångagit sökanden utsikten om ett övertagande av kontrollen över Legrand inom en rimlig tid. Bibehållandet av uppskjutandet av koncentrationen hade fått skadlig verkan, om inte annat för att ledningen för Legrand fortsatte att utgöras av en styrelse som hade personliga intressen som stod i strid med aktieägarnas intressen.

- 56 Avtalet om överlåtelse skulle ha tvingat Schneider att utöva sin uppsägningsrätt senast den 5 december 2002, vilket i praktiken var den sista dagen på den frist inom vilken kommissionen var skyldig att fatta ett beslut enligt artikel 6.1 i förordning nr 4064/89. Då den hade fått kännedom om denna tidsfrist och storleken på det belopp som föreskrevs i skadeståndsklausulen vid granskningen av avtalet om överlåtelse, kunde kommissionen inte ha varit ovetande om att verkan av den ifrågasatta rättsakten, som antogs den 4 december 2002, var att genomförandet av koncentrationen slutgiltigt skulle förbjudas.
- 57 Verkan av den ifrågasatta rättsakten skulle således vara jämförbar med verkan av beslut på statsstödsområdet som medför inställande av utbetalning av en finansiering och förbud för medlemsstaten att betala ut det planerade stödet innan förfarandet har lett till ett slutligt beslut.
- 58 Schneider har slutligen ansett att detta företags intresse av att begära att den ifrågasatta rättsakten ogiltigförklaras är oförändrat, trots att kommissionen har tvingat det att överge koncentrationen. Schneider hade avstått från att använda sig av uppsägningsklausulen i avtalet om överlåtelse enbart på grund av att Schneider redan visste att kommissionen skulle fatta ett beslut som, om inte *de jure* så *de facto*, förbjöd koncentrationen.

— Förstainstansrättens bedömning

- 59 Enligt artikel 10.5 i förordning nr 4064/89 skall, om domstolen avkunnar en dom som helt eller delvis upphäver ett beslut av kommissionen enligt denna förordning, de tidsfrister som anges i förordningen börja löpa på nytt från den dag då domen avkunnas.

- 60 Enligt punkt 6 i samma artikel skall koncentrationen, om kommissionen inte har fattat något beslut enligt artikel 6.1 b eller c eller artikel 8.2 eller 8.3 inom de tidsfrister som anges i artikel 10.1 respektive 10.3, anses ha förklarats förenlig med den gemensamma marknaden, om inte annat följer av artikel 9.
- 61 Av vad som angetts ovan följer att från och med den 22 oktober 2002, då domen om ogiltigförklaring av det beslut om oförenlighet som utgjorde föremål för talan i mål T-310/01 avkunnades, började de tidsfrister som är tillämpliga på kontrollen av företagskoncentrationer löpa i förhållande till koncentrationen.
- 62 Följaktligen förfogade kommissionen från den 22 oktober 2002 antingen över en tidsfrist på en månad eller sex veckor för att inleda förfarandet enligt artikel 6.1 i förordning nr 4064/89, eller över en tidsfrist på fyra månader för att anta ett beslut med tillämpning av artikel 8.3 innan ett implicit beslut om koncentrationens förenlighet skulle träda i kraft till förmån för de företag som hade meddelat koncentrationen.
- 63 Genom att den 4 oktober 2002 anta beslutet att med tillämpning av artikel 6.1 c i förordning nr 4064/89 inleda förfarandet för undersökning av koncentrationen, valde kommissionen att agera enligt hypotesen att det efter det att domen om ogiltigförklaring hade avkunnats var nödvändigt att återuppta förfarandet utifrån den första undersökningen av meddelandet.
- 64 Ett sådant val har under omständigheterna i det förevarande målet inte kunnat påverka situationen för de meddelande företagen på annat sätt än genom de nödvändiga följderna av tillämpningen av rådets förordning nr 4064/89.

65 Om kommissionen hade valt det andra alternativet, som anges i punkt 62 ovan, och ansett att ogiltigförklaringen av beslutet om oförenlighet hade lett till ett återupptagande av förfarandet inom ramen för undersökningen, utan att ett nytt beslut om inledande av ett förfarande var nödvändigt i detta avseende, skulle den nämligen ha förfogat över en reglerad tidsfrist på fyra månader för genomförande av undersökningen innan den skulle fatta sitt beslut, med beaktande av eventuella uppskjutanden.

66 Den sista dagen för genomförande av avtalet avseende överlåtelse av Legrand till konsortiet Wendel/KKR var emellertid enligt avtal den 10 december 2002, det vill säga långt före utgången av den fyramånadersfrist som började löpa då domen om ogiltigförklaring avkunnades.

67 Även om det ifrågasatta beslutet medförde att fyramånadersfristen började löpa den 4 december 2002 och inte den 22 oktober samma år, har det följaktligen inte på ett väsentligt sätt kunnat ändra Schneiders situation med avseende på de frister som gällde i förfarandet, om man utgår från den 10 december 2002.

68 Dessutom visar den kronologiska ordningen för de faktiska omständigheter som följde av ogiltigförklaringen av beslutet om oförenlighet att det ifrågasatta beslutet inte hade kunnat påverka sökandens rättsläge på något annat sätt.

69 Efter avkunnandet av domen Schneider II var Schneider nämligen inte längre skyldigt att genomföra det ogiltigförklarade uppdelningsbeslutet av den 30 janu-

ari 2002, efter det att domen i målet Schneider I hade medfört en ogiltigförklaring av beslutet om koncentrationens oförenlighet, i förhållande till vilket uppdelningsbeslutet utgjorde ett tillämpningsbeslut.

- 70 Efter det att kommissionen hade återupptagit förfarandet för undersökning av koncentrationen, ålåg det dessutom Schneider att på grundval av de invändningar som kommissionen tidigare hade framfört föreslå institutionen överlåtelser av andelar som skulle kunna göra koncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden, med avseende på de berörda nationella sektoriella marknaderna för vilka den ekonomiska analysen i beslutet om oförenlighet inte hade underkänts av förstainstansrätten, nämligen de franska sektoriella marknaderna (se ovan, punkt 19).
- 71 Det är för övrigt detta som sökanden gjorde genom att den 14 november, och sedan den 27 och den 29 november 2002, föreslå korrigerande åtgärder avsedda att undvika överlappning på de berörda marknaderna som svar på kommissionens skrivelse av den 13 november 2002, i vilken dess invändningar angavs (se ovan, punkterna 22, 23 och 26).
- 72 Schneider meddelade emellertid kommissionen, genom skrivelse av den 2 december 2002, sitt beslut att genomföra försäljningen av Legrand till konsortiet Wendel/KKR, varvid företaget på detta sätt avstod från att åberopa uppsägningsklausulen i avtalet om överlåtelse. Schneider bekräftade sitt beslut för kommissionen, genom telefax av den 3 december 2002, och angav vid detta tillfälle att genomförandet av försäljningen av Legrand till konsortiet Wendel/KKR inte hade medfört något ytterligare initiativ från Schneider.
- 73 Schneider beslutade således spontant, innan den ifrågasatta rättsakten hade antagits, att genomföra försäljningen av Legrand till konsortiet Wendel/KKR, vilket i sig gjorde att en fortsättning av förfarandet för undersökning av koncentrationen inte längre hade något föremål.

- 74 Av vad som anförts följer att, eftersom överlåtelsen enligt sökandens egen utsago blivit oåterkallelig före dagen för antagandet av det ifrågasatta beslutet, har detta beslut inte kunnat påverka övergivandet av koncentrationen.
- 75 Det är utan betydelse för tvisten i det förevarande målet att Schneider enligt egen utsago har tvingats överlåta Legrand på kommissionens villkor, eller att Schneider i avsaknad av medgivande från ordföranden för Legrand inte har kunnat föreslå de korrigerande åtgärder som var nödvändiga för att utverka kommissionens godkännande av koncentrationen.
- 76 Även om frågan huruvida kommissionens agerande i detta avseende varit försumligt kan utgöra ett godtagbart argument med avseende på frågan huruvida kommissionen har kunnat aktualisera gemenskapernas utomobligatoriska skadestånd i förhållande till Schneider, är det i själva verket inte tillräckligt för att beslutet att inleda förfarandet för undersökning skall anses utgöra en rättsakt som går någon emot.
- 77 Schneiders påstående att det hade avstått från att använda sig av uppsägningsklausulen i överlåtelseavtalet endast på grund av att det redan visste att kommissionen skulle anta ett beslut som i praktiken förbjöd genomförandet av koncentrationen, är likaledes utan relevans.
- 78 Då kommissionen antog det ifrågasatta beslutet begränsade den sig i själva verket till att bekräfta de allvarliga tvivel som den hade avseende koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden och följaktligen till att med tillämpning av artikel

6.1 c i förordning nr 4064/89 inleda en undersökning som skulle göra det möjligt att avgöra denna fråga

79 För fullständighetens skull påpekar förstainstansrätten att beslutet av den 4 december 2002 att inleda det formella undersökningsförfarandet endast utgör en förberedelseåtgärd vars enda syfte är att inleda en undersökning avsedd att fastställa de faktiska omständigheter som behövs för att kommissionen efter det att förfarandet har slutförts genom ett slutligt beslut skall kunna uttala sig avseende koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden.

80 Det är riktigt att den ifrågasatta rättsakten medför en förlängning av uppskjutandet av koncentrationen, med tillämpning av artiklarna 7 och 10 i förordning nr 4064/89, samt en förlängning av Schneiders skyldighet att samarbeta med kommissionen under undersökningsfasen.

81 Dessa konsekvenser, som följer direkt av förordning nr 4064/89 och är ett naturligt resultat av den föregående kontrollen av koncentrationens förenlighet vilken föranleds av att denna meddelas till kommissionen av de berörda företagen, går inte utöver de effekter som en inlaga har och påverkar således inte Schneiders rättsställning (se, för ett liknande resonemang, den ovan angivna domen i målet IBM mot kommissionen, punkt 17 och följande punkter).

- 82 Det är inte på grund av antagandet av den ifrågasatta rättsakten, utan på grund av det uppskjutande som följer av meddelandet i enlighet med bestämmelserna i förordning nr 4064/89 som Schneider enligt egen åsikt har fråntagits möjligheten att överta kontrollen över Legrand inom den önskade tidsfristen och konfronterats med att Legrand fortsatt att ledas av en styrelse vars intressen stod i strid med aktieägarnas intressen.
- 83 Schneider kan således inte med framgång hävda att antagandet av rättsakten utgjorde ett hinder för ett implicit beslut om koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden, vilket annars, med tillämpning av artikel 10.6 i förordning nr 4064/89, skulle ha ansetts ha trätt i kraft den 5 december 2002 som är den tidpunkt då tidsfristen för kommissionens inledande av förfarandet löpte ut.
- 84 Av vad som anförts följer att rättsakten, antagen den 4 december 2002, inte kan anses utgöra en rättsakt som går sökanden emot.
- 85 En sådan slutsats rubbas inte av sökandens påstående att den ifrågasatta rättsakten kan likställas med ett beslut att inleda ett förfarande för kontroll av statligt stöd med tillämpning av artikel 88.2 EG.
- 86 När en pågående statlig åtgärd i ett sådant beslut, om än provisoriskt, anges utgöra ett nytt stöd, trots att den berörda medlemsstaten inte samtycker till denna beteckning, medför detta en skyldighet för medlemsstaterna, som inte per automatik

följer av EG-fördraget, att ändra sitt agerande genom att uppskjuta verkställigheten av åtgärden (se de ovan i punkt 49 nämnda domarna i målen Spanien mot kommissionen, punkterna 20 och 24, och Italien mot kommissionen, punkterna 56–59).

⁸⁷ Däremot innebär inte den ifrågasatta rättsakten någon skyldighet att agera på ett visst sätt som inte redan följer av att koncentrationen meddelas till kommissionen på de berörda företagens initiativ.

⁸⁸ Mot bakgrund av att följderna av den ifrågasatta rättsakten för Schneiders situation i förfarandet inte går utöver vad som föreskrivs i bestämmelserna i förordning nr 4064/89, vars giltighet Schneider inte har ifrågasatt, kan Schneiders argument att det inte är möjligt att överklaga den ifrågasatta rättsakten inte vinna mer stöd.

⁸⁹ Förstainstansrätten påpekar att Schneider i vart fall hade kunnat väcka talan vid gemenskapsdomstolen om ogiltigförklaring av det slutliga beslutet om koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden, om detta hade gått sökanden emot, efter det att förfarandet för undersökning av koncentrationens förenlighet med den gemensamma marknaden hade avslutats, om Schneider inte hade avstått från koncentrationen under det pågående förfarandet genom att överlåta Legrand till konsortiet Wendel/KKR och därigenom få kommissionen att avsluta förfarandet utan att anta ett slutligt beslut.

⁹⁰ Genom detta handlande har Schneider berövat sig själv möjligheten att som en rättegångsfråga göra en invändning avseende rättsstridigheten av den i det

förevarande målet ifrågasätta rättsakten till stöd för en talan som hade kunnat väckas avseende ett sådant slutligt beslut om inget avstående hade gjorts.

- 91 Talan kan således inte prövas till den del den avser beslutet av den 4 december 2002, om inledande av förfarandet för undersökning av koncentrationen.

Frågan huruvida talan kan upptas till sakprövning till den del den avser beslutet av den 13 december 2002 om avslutande av ärendet avseende kontroll av företagskoncentrationen

— Parternas argument

- 92 Enligt kommissionen hade Schneider ännu inte visat att beslutet om avslutande av förfarandet för undersökning av koncentrationen, som antogs den 13 december 2002, på ett tydligt sätt hade förändrat detta företags rättsliga ställning.

- 93 Schneiders överlåtelse av Legrand hade inte bara fått som resultat att kommissionen inte behövde avgöra om koncentrationen var förenlig med den gemensamma marknaden, utan också att det blev omöjligt att fatta ett sådant beslut, eller att fortsätta med en undersökning som inte längre hade något föremål. Det verkliga beslutet hade varit Schneiders beslut att avstå från koncentrationen genom överlåtelsen av Legrand. Kommissionen begränsade sig till att notera detta och informera Schneider om att detta ärende hade avslutats. En skrivelse som endast är av det informerande slaget har ingen rättslig verkan och kan inte bli föremål för en talan om ogiltigförklaring (förstainstansrättens beslut av den 30 september 1999 i mål T-182/98, UPS Europe mot kommissionen, REG 1999, s. II-2857, punkt 44).

94 Schneider, som har understrukt att det inte har dragit tillbaka sitt meddelande rörande koncentrationen, har tvärtom ansett att beslutet att avsluta förfarandet kan utgöra föremål för en talan om ogiltigförklaring, eftersom kommissionen, som kan fastställa en överträdelse och ålägga en påföljd, måste anta en rättsakt som får rättsverkningar när den avslutar förfarandet som den har inlett efter ett klagomål. Skrivelser om avskrivning som avslutar ett ärende kan göras till föremål för en talan, eftersom de har samma innehåll som ett beslut och får samma verkningar genom att det förfarande som inletts avslutas (förstainstansrättens beslut av den 20 mars 2001 i mål T-59/00, Compagnia Portuale Pietro Chiesa mot kommissionen, REG 2001, s. II-1019, punkt 42).

95 Dessutom skulle Schneider berövas allt domstolsskydd, om det inte kunde ifrågasätta rättsenligheten av beslutet om avslutande och, inom ramen för detta, göra en invändning om rättsstridighet avseende beslutet att inleda förfarandet för undersökning.

— Förstainstansrättens bedömning

96 Efter det Schneider hade överlåtitt Legrand till Wendel/KKR kunde den meddelade koncentrationen inte anses annat än övergiven, och det förfarande för undersökning av denna koncentration som återupptogs av kommissionen efter ogiltigförklaringarna i domarna av den 22 oktober 2002 hade inte längre något föremål, såsom kommissionen påpekar i sin skrivelse av den 13 december 2002, som avslutade förfarandet.

- 97 Genom denna skrivelse begränsade sig kommissionen till att notera att föremålet för dess undersökning hade försvunnit och att informera sökanden om att förfarandet hade avslutats i formellt avseende.
- 98 Den omständigheten att Schneider inte formellt har dragit tillbaka sitt inledande meddelande av koncentrationen påverkar inte denna slutsats, eftersom Schneiders avstående från koncentrationen var tillräckligt för att förfarandet skulle frångå sitt föremål.
- 99 Det är utan verkan som Schneider har åberopat det ovan nämnda beslutet i målet Compagnia Portuale Pietro Chiesa mot kommissionen, vilket avsåg avskrivningen av ett klagomål genom vilket överträdelser av gemenskapens konkurrensregler påpekades.
- 100 I det åberopade beslutet och den rättspraxis som däri anges i punkterna 41 och 42 anges att avskrivningen av ett klagomål till kommissionen från enskilda, i vilket det begärs att kommissionen skall fastställa en överträdelse av konkurrensreglerna och vidta sanktionsåtgärder mot denna, slutgiltigt slår fast institutionens inställning efter förfarandet för prövning av klagomålet. Däremot innehåller inte den ifrågasatta avslutande rättsakten någon bedömning av kommissionen och begränsas till att dra de oundvikliga konsekvenserna av de faktiska omständigheter som gjorde förfarandet för undersökning av koncentrationen utan föremål.

- 101 Följaktligen utgör beslutet av den 13 december 2002 om avslutande av förfarandet för undersökning av koncentrationen inte en rättsakt som går sökanden emot.
- 102 Av vad som anförts ovan följer att ansökan inte kan upptas till sakprövning, inte heller till den del den avser beslutet av den 13 december 2002, om avslutande av förfarandet för undersökning av koncentrationen.
- 103 Beträffande det domstolsskydd som Schneider begär i förhållande till de rättsstridiga handlingar som det påstår att kommissionen har gjort sig skyldig till under det återupptagna förfarandet för undersökning av koncentrationen efter domarna Schneider I och Schneider II, skall det för fullständighetens skull påpekas att som framgår av sammanfattningen av bakgrunden till tvisten har sökanden redan väckt en talan med yrkande om ersättning för den skada som detta företag påstår sig ha åsamkats på grund av dessa rättsstridigheter.
- 104 Av vad anförts följer att talan skall avvisas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 105 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet skall denne förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, i enlighet med vad kommissionen har yrkat.

Mot denna bakgrund beslutar förstainstansrätten (fjärde avdelningen) följande:

- 1) **Talan avvisas.**
- 2) **Sökanden skall bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad.**

Luxemburg den 31 januari 2006

E. Coulon

Justitiesekreterare

H. Legal

Ordförande